

AB „KLAIPĖDOS NAFTA“ VADOVYBĖS

INFORMACINIS PRANEŠIMAS

DĖL SPRENDIMO SUDARYTI SUTARTĮ SU HOEGH LNG KLAIPĖDA DĖL SGD LAIVO- SAUGYKLOS EKSPLOATAVIMO IR TECHNINĖS PRIEŽIŪROS (TECHNINIO OPERATORIAUS) PASLAUGOS TEIKIMO

Vienas iš ilgalaikių bendrovės AB „Klaipėdos nafta“ (toliau vadinama KN arba Bendrove) tikslų (KN įstatų 2.1 punktas) – užtikrinti racionalią ir saugią suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo veiklą užtikrinant alternatyvų SGD tiekimo Lietuvai bei kitoms valstybėms šaltinį, taip pat sukurti galimybę SGD distribucijai Baltijos jūros regione. Be to, SGD terminalo įstatymas įpareigoja užtikrinti ilgalaikę SGD veiklą a) iki 2024 m. pabaigos įsigyjant SGD laivą-saugyklą ekonomiškai palankiausiomis sąlygomis; b) iki 2044 m. pabaigos užtikrinant SGD terminalo veiklą. Įgyvendindama pavestą pareigą bei siekdama Bendrovės tikslų KN atlieka visus būtinus parengiamuosius darbus, kad sklandžiai būtų perimtas laivas-saugykla ir užtikrinta saugi ir patikima terminalo veikla.

Po atlikto viešo tarptautinio konkurso 2022 m. pradžioje KN valdyba akcininkams pritarus priėmė sprendimą įsigyti SGD laivą-saugyklą „Independence“ (toliau – FSRU Independence) kaip ekonomiškai naudingiausią sprendimą. FSRU Independence KN nuosavybėn pereis 2024 m. gruodį ir bus registruotas Lietuvos jūrų laivų registre.

Perimant FSRU Independence vienas svarbiausių kilsiančių klausimų – jo kasdienės veiklos, techninės priežiūros ir tinkamo eksploatavimo užtikrinimas. KN vertino galimybę pačiai vykdyti FSRU Independence techninę priežiūrą ir konsultavosi su tarptautiniais rinkos ekspertais. Buvo prieita išvados, kad, atsižvelgiant į šios infrastruktūros sudėtingumą bei strateginę svarbą regione ir siekiant valdyti kaštų, technines bei valdymo (incidentų) rizikas, įmonei turint tik vieną laivą, bet neturint jo valdymo patirties, tikslingiausia pirkti tokio laivo aptarnavimo paslaugą. Daugiau patirties turintis operatorius gali priimti ekonomiškesnius laivo eksploatacijos ir priežiūros sprendimus, jo saugios laivybos valdymo sistema yra patikrinta praktikoje, dažnu atveju patvirtinta kelių skirtingų vėliavos šalių jurisdikcijose. Didesnį įdirbį turintis operatorius turi daugiau galimybių pasinaudoti masto ekonomijos svertais įsigyjant atsargines dalis, atsiradus laivo remonto poreikiui. Taip pat toks operatorius gali lanksčiau reaguoti, kai prireikia papildomų įgulos narių ir formuoti įgulą mažesniais kaštais, lyginant su tokia įmone kaip KN, kuri turėtų užtikrinti įgulos pakeičiamumą, tinkamą darbo ir poilsio režimą užtikrinantį darbuotojų pamainų skaičių.

TIEKĖJO PASIRINKIMO PROCESAS

FSRU Independence techninio operatoriaus atrankos konkursas buvo daugiapakopis procesas, kurio metu užtikrintas maksimalus konkurencingumas įtraukiant pasaulinio lygio kompanijas, kurios turi atitinkamas kompetencijas teikti minėtas paslaugas. Prieš inicijuodama viešąjį pirkimą, 2022 m. pradžioje

KN organizavo rinkos dalyvių apklausą norėdama išsiaiškinti samdomo operatoriaus veiklos principus ir atsakomybes. Apklausoje dalyvavo daugiau nei 10 rinkos dalyvių. Remiantis gautomis įžvalgomis, parengtos paslaugos pirkimo sąlygos. Kitu etapu KN įgyvendino viešąją rinkos konsultaciją, kurios metu siekta rinkos dalyvius supažindinti su būsimu pirkimu ir sulaukti jų pastabų bei komentarų. 2022 m. spalio mėnesį buvo pradėtas viešas tarptautinis konkursas dėl SGD laivo-saugyklos eksploatavimo ir techninės priežiūros paslaugų pirkimo¹. Kadangi konkursas buvo sudėtingas ir kompleksiškas, kartu siekiant maksimalaus skaidrumo ir atitikties viešųjų pirkimų reikalavimams, pirkimą stebėjo Viešųjų pirkimų tarnybos atstovai, procese taip pat dalyvavo pirkimų ekspertai iš KN, Lietuvos transporto saugos administracijos bei techninio konsultanto DNV.

Konkurse dalyvaujančios kompanijos privalėjo turėti SGD laivo-saugyklos valdymo patirtį, audituotą saugios laivybos valdymo sistemą, specialistai taip pat privalėjo turėti SGD laivo-saugyklos valdymo ir priežiūros patirtį.

Siekiant ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo, vertintos dvi pasiūlymų dedamosios: kaina ir kokybė. Vertinant kainą atsižvelgta į fiksuotus sutarties kaštus: metinį laivo priežiūros mokestį, įgulos išlaikymo ir pasiruošimo eksploatacijai išlaidas. Vertinant kokybę, atsižvelgta į personalo patirtį, laivo vadovo ir techninio vadovo kompetencijas, darbo stažą, patirtį SGD laivo-saugyklos įrenginiuose, įgulos formavimo ir pakeičiamumo galimybes.

Šiuo pirkimu techniniam operatoriui perkeliama didesnė atsakomybė nei įprasta laivybos rinkoje. KN siekis, kad operatorius nešėtų atsakomybę už visus įgulos veiksmus, nepertraukiamą terminalo veiklą ir pan. Sutartyje bus detalizuotos operatoriaus atsakomybės ir atvejai, kuomet šios atsakomybės ribojamos.

Finaliniame konkurso etape varžėsi 3 dalyviai – stiprios tarptautinės laivybos kompanijos. Verta pažymėti, jog visi gauti pasiūlymai buvo konkurencingi, atliepiantys prašomą paslaugos kokybę. Laimėtoju paskelbta „Hoegh LNG Klaipėda“ veikdama jungtinėje veikloje kartu su Hoegh LNG Fleet Management, kuri geriausiai atitiko konkurso kriterijus ir pateikė naudingiausią pasiūlymą.

Sutartis su techniniu operatoriumi sudaroma 5 metų laikotarpiui su galimybe ją pratęsti dar 5 metams. Paslaugos bus pradėtos teikti 2024 m. gruodžio mėnesį.

KAINODARA

Skelbiant viešąjį pirkimą numatyta, kad atrinktas tiekėjas eksploatacijos ir techninės priežiūros paslaugų apimtyje suplanuos ir organizuos kasdienę laivo-saugyklos veiklą, techninę priežiūrą bei remonto darbus, laiku užtikrins reikiamos įrangos, atsarginių dalių ir paslaugų pirkimus.

Pasirinktas laivybos rinkoje įprastas kainodaros tipas fiksuoti metinį laivo priežiūros mokestį ir įgulos kaštus, neįskaitant jūrininkų atlygiui taikomų Lietuvos mokesčių, visi kiti kintami kaštai tokie, kaip laivo einamosios aptarnavimo išlaidos, remonto, techninės priežiūros, atsarginių dalių, būtinų terminalo veiklos tęstinumui įsigijimui ir užtikrinimui, bei apyvartinių taršos leidimų kaštai būtų planuojami iš anksto ir kompensuojami pagal faktą.

Metiniai fiksuoti SGD laivo-saugyklos eksploatacijos kaštai – laivo priežiūros mokestis ir įgulos atlygis bei išlaikymo kaštai (neskaitant mokesčių, mokamų Lietuvoje) – sieks 4,85 mln. eurų per metus.

¹ <https://cvppn.ieviesiejiipirkimai.lt/Notice/Details/2022-608794>

Į laivo priežiūros mokesčių patenka techninio operatoriaus paslaugos administravimas, kasdienės veiklos bei techninės priežiūros organizavimas, atitikties numatytiems standartams užtikrinimas bei operatoriaus premija. Įgulos kaštai apima atlygį jūrininkams bei įgulos formavimo ir išlaikymo išlaidas.

Skaičiuojama, kad fiksuoti kaštai sudarys apie trečdalį bendrų laivo eksploatacijos kaštų, tuo tarpu likusius 2/3 bendrų laivo eksploatacijos kaštų sudaro kintami kaštai, kurie kasmet priklausys nuo laivo-saugyklos remonto poreikių, išdujinimo apimčių ir atitinkamai reikiamų apyvartinių taršos leidimų kiekių bei rinkos kainų, taip pat kt. dedamųjų ir bus skaičiuojami pagal faktą. Einamosios išlaidos operatoriui bus planuojamos metams ir kompensuojamos pagal faktą. Planuojama, jog bendri SGD laivo-saugyklos eksploatacijos kaštai išliks panašiam lygyje, kaip ir dabar.

NAUDA

- SGD laivo-saugyklos išpirkimas atneš finansinę naudą. Skaičiuojama, kad SGD laivui-saugyklai tapus Lietuvos nuosavybe, bendros terminalo išlaikymo sąnaudos bus maždaug trečdaliu mažesnės, nei būtų pratešus laivo nuomą esamomis sutarties sąlygomis.
- Būdami terminalo savininkai, galėsime greičiau ir paprasčiau priimti reikalingus valdymo sprendimus ir pilnai disponuoti laivu.
- SGD laivo-saugyklos išpirkimo nauda vartotojams juntama jau nuo 2020 metų – dėl valstybės lygiu priimtų sprendimų užtikrinant SGD terminalo veiklą Lietuvoje iki 2044 m., KN galėjo restruktūrizuoti laivo-saugyklos nuomos mokėjimus ir skolintis iš „Šiaurės investicijų banko“ (NIB) SGD terminalo kaštams optimizuoti. NIB paskola dengia apie 26,8 mln. eurų įmokų kasmet nuo 2020 iki 2024 m. ir tai sudarė galimybę KN jau nuo 2020 m. mažinti terminalo kaštus dujų vartotojams. KN užsitikrintas finansavimas padėjo užtikrinti panašius tarifus visą terminalo naudojimo laikotarpį – tiek prieš laivo įsigijimą, tiek jį įsigijus.
- Efektyvi terminalo veikla taip pat kuria ekonominę naudą: nuo 2022 m. pavasario, terminalui veikiant bene maksimaliu pajėgumu ir paskirsčius pajėgumus 10 metų laikotarpiui, SGD terminalo eksploatacijos dalis saugumo dedamojoje, mokamoje Lietuvos dujų vartotojų, yra lygi nuliui. Be to, per 2023 m. I pusmetį daugiau nei pusė pajamų gauta iš SGD terminalo klientų ne Lietuvoje.
- Papildomą naudą atneš ir tai, kad išpirktas laivas-saugykla bus registruojamas Lietuvos jūrų laivų registre ir jame bus iškelta Lietuvos vėliava. Tai lems jūrininkystėje augantį Lietuvos vėliavos prestižą, žinomumą ir patikimumą. Planuojama sudaryti galimybę kadetų praktiniam mokymuisi FSRU Independence su perspektyva būti įdarbintiems KN ir/ar techninio operatoriaus įmonėje.

RIZIKOS MAŽINIMAS

Pasirinkusi Hoegh LNG Klaipėda, kaip FSRU O&M paslaugos teikėją, KN iki minimumo sumažino operatyvinės veiklos, technines ir saugos riziką. Šiuo atveju pasikeitimas neturės įtakos pačiai eksploatacijai, o išdujinimo režimas bus užtikrintas pagal terminalo vartotojų poreikį net ir SGD laivo-saugyklos perdavimo KN laikotarpiu. Sprendimas samdyti FSRU O&M paslaugos tiekėją visokeriopai atliepia akcininko keliamą lūkestį KN užtikrinti racionalią ir saugią SGD terminalo veiklą.